

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 48/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Kiššom, advokátska kancelária, Koceľova 9, Bratislava, proti postupu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1T/10/2012 a jeho rozsudku z 28. mája 2013 a postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. 4 To 7/2013 a sp. zn. 2 TdoV 11/2017 a jeho rozsudku z 13. mája 2014 a uzneseniu zo 17. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 20. augusta 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1T/10/2012 a jeho rozsudkom z 28. mája 2013 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 4 To 7/2013 a sp. zn. 2 TdoV 11/2017 a jeho rozsudkom z 13. mája 2014 a uznesením zo 17. mája 2021, ako aj porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 TdoV 11/2017. Navrhuje napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov zrušiť a priznať mu primerané finančné zadosťučinenie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom špecializovaného trestného súdu č. k. PK-1T/10/2012 z 28. mája 2013 (okrem ďalších obžalovaných) uznaný vinným zo spáchania zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona (skutok v bode 1 rozsudku), obzvlášť závažného zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) a § 141 písm. a) Trestného zákona (skutok v bode 2 rozsudku), zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona (skutok v bode 6 rozsudku) a obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 a ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona (skutok v bode 10 rozsudku), za ktoré bol odsúdený podľa § 144 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 37 písm. a) a h) Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 a 7, § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) a § 41 ods. 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň mu bol uložený ochranný dohľad na 3 roky.

3. Najvyšší súd na základe odvolania sťažovateľa [a ďalších obžalovaných, ako aj prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „špeciálna prokuratúra“)] rozsudkom z 13. mája 2014 zrušil výrok prvostupňového rozhodnutia o treste a spôsobe jeho výkonu u troch obžalovaných vrátane sťažovateľa a sám v tejto časti rozhodol tak, že sťažovateľovi uložil podľa § 144 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. l) a o) a § 37 písm. a) a h) Trestného zákona a s použitím § 38 ods. 2 a 7, § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) a § 41 ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Ostatné výroky rozhodnutia špecializovaného trestného súdu ostali rozhodnutím najvyššieho súdu nedotknuté.

4. Proti v uvedenej trestnej veci vydaným rozhodnutiam podal sťažovateľ 3. mája 2017 dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením č. k. 2 TdoV 11/2017 zo 17. mája 2021 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, pretože podľa názoru najvyššieho súdu sťažovateľom uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku v danom prípade naplnený nebol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti uvedeným rozhodnutiam všeobecných súdov a postupom predchádzajúcim ich vydaniu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho označených základných práv.

6. Sťažovateľ predovšetkým namieta, že najvyšší súd neprerokoval jeho dovolanie v primeranej lehote bez zbytočných prieťahov, keď o tomto rozhodol po viac ako štyroch rokoch od jeho podania špecializovanému trestnému súdu 3. mája 2017. Najvyššiemu súdu bola vec predložená 1. decembra 2017 a k rozhodnutiu o nej došlo 17. mája 2021.

7. V ďalšej časti sťažovateľ namieta, že tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred špecializovaným trestným súdom obhajoba namietala nezákonnosť výsluchu svedka [redacted], ktorý bol od 23. marca 2011 „spolupracujúcim kajúcnikom“ a ktorého výsluch bol

ťažiskovým dôkazom vo vzťahu k skutku č. 10 prvostupňového rozsudku z 28. mája 2013 kvalifikovaného ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu prípravy a ktorým špecializovaný trestný súd v podstatnej miere argumentoval pri uznaní viny sťažovateľa a ostatných obžalovaných. Nezákonnosť tohto dôkazu podľa sťažovateľa spočívala v tom, že po začatí spolupráce s políciou menovaný svedok na základe usmerňovania políciou a jej pokynov „fabrikoval“ dôkazy a zabezpečil vyhotovenie priestorového odposluchu (odpočúvacie zariadenie bolo pripevnené na jeho telo) z 24. marca 2011, teda ako „kajúcnik“ na základe pokynov polície produkoval dôkazy, ktorými prvostupňový súd prevažne odôvodnil vinu pri skutku č. 10 rozsudku. Špecializovaný trestný súd výsluch svedka [REDAKOVANÉ] vykonaného na hlavnom pojednávaní 16. decembra 2012, ako aj ním zabezpečený odposluch z 24. marca 2011 posúdil ako zákonné dôkazy aj napriek tomu, že obhajoba ([REDAKOVANÉ] v tom čase obhajca sťažovateľa a obžalovaného [REDAKOVANÉ]) v záverečnej reči argumentovala nezákonnosťou procesného postavenia tohto svedka v tejto trestnej veci.

8. Obdobnou argumentáciou o nezákonnosti dôkazov – výpovede [REDAKOVANÉ] a ním zabezpečených odposluchov po jeho začatí spolupráce s políciou dôvodili vo svojich odvolaniach aj ostatní obžalovaní. Napríklad [REDAKOVANÉ] v doplnení dôvodov odvolania proti rozsudku špecializovaného trestného súdu uviedol: „[REDAKOVANÉ], ten nebol zamestnancom polície, ani nebol v pozícii agenta, [REDAKOVANÉ] nemal právo používať a manipulovať odposluchom ITP.“

9. Aj napriek uvedenej argumentácii odvolací súd posúdil tieto dôkazy takisto ako zákonné a vychádzal z nich vo svojom rozsudku č. k. 4 To 7/2013 z 13. mája 2014 pri uznaní viny obžalovaných vrátane sťažovateľa najmä vo vzťahu k skutku č. 10.

10. V dovolaní sťažovateľ, uplatňujúc dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, namietal tak nezákonnosť „nasadenia“ informačno-technických prostriedkov zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj procesnú nespôsobilosť svedka [REDAKOVANÉ] a nezákonnosť prostredníctvom neho zabezpečených dôkazov.

11. Dovolací súd napriek uznaniu opodstatnenosti argumentácie sťažovateľa odmietol dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku s poukazom na § 371 ods. 4 Trestného poriadku, t. j. že táto argumentácia nebola použitá obhajobou najneskôr pred odvolacím súdom.

12. Sťažovateľ sa s týmto tvrdením dovolacieho súdu nestotožňuje, pretože obhajoba počas prvostupňového súdneho konania v záverečnej reči [REDAKOVANÉ] (obhajcu sťažovateľa), ako i v jeho písomne odôvodnenom odvolaní poukázala na nezákonnosť postavenia svedka [REDAKOVANÉ] v tomto trestnom konaní a tým aj na nezákonnosť dôkazov produkovaných touto osobou po oznámení údajnej prípravy vraždy 23. marca 2011, a to takto: „Jeho úloha vo veci pripomína skôr úlohu agenta v zmysle § 117 TP, čo by však bolo v našom prípade rovnako vylúčený a nezákonný postup.“

13. Na základe uvedeného sťažovateľ považuje odmietnutie jeho dovolania zo strany dovolacieho súdu za nedôvodné, alibistické, neodrážajúce skutočný stav. Je presvedčený, že bolo povinnosťou dovolacieho súdu rozhodnúť tak, že sú splnené podmienky na podanie dovolania, a následne postupovať podľa § 382a alebo podľa § 383 Trestného poriadku.

14. Sťažovateľ poukázal aj na to, že od napadnutia dovolania na najvyššom súde 1. decembra 2017 bola vec neoprávnene pridelená ako sudcovi spravodajcovi náhradnému členovi senátu [REDAKOVANÉ], „u ktorého sa nachádzala“ až do zistenia tohto pochybenia 8. februára

2021, keď bola pridelená predsedovi senátu [REDAKOVANÉ] ako sudcovi spravodajcovi, teda skoro tri a pol roka bola u nezákonného sudcu (u ktorého sa mala nachádzať na štúdium). Od pridelenia dovolania novému sudcovi spravodajcovi rozhodnutia o dovolaní ubehli len 3 mesiace, pritom ide o veľmi rozsiahly spisový materiál, preto rozhodnutie o dovolaní po takom krátkom čase od pridelenia novému sudcovi spravodajcovi sa podľa sťažovateľa javí ako „*alibistické*“.

15. Podľa názoru sťažovateľa bolo zákonnou povinnosťou všetkých súdov, ktoré rozhodovali v tejto trestnej veci v prvom rade posúdiť zákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktorý predchádzal ich rozhodovaniu, a tým aj posúdenia zákonnosti postavenia [REDAKOVANÉ] ako svedka po 23. marci 2011, zákonnosti jeho následných výpovedí a zákonnosti ním „*vyprodukovaných odposluchov*“. Preto je sťažovateľ presvedčený, že všetky súdy pri rozhodovacej činnosti v tejto trestnej veci nepostupovali v zmysle zásady „*iura novit curia*“, a tak došlo pri uznaní viny sťažovateľa vo vzťahu k skutku č. 10 k jeho odsúdeniu na základe nezákonných dôkazov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 TdoV 11/2017, ku ktorému malo dôjsť tým, že o dovolaní sťažovateľa dovolací súd rozhodol až po uplynutí doby štyroch rokov, ako aj porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1T/10/2012 a jeho rozsudkom z 28. mája 2013 a postupom najvyššieho súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 To 7/2013 (odvolacie konanie) a sp. zn. 2 TdoV 11/2017 (dovolacie konanie) a jeho rozsudkom z 13. mája 2014 (druhostupňové rozhodnutie) a uznesením zo 17. mája 2021 (rozhodnutie o dovolaní) tým, že sťažovateľ bol uznaný za vinného a odsúdený rozhodnutiami, ktoré boli založené na nezákonných dôkazoch, a napriek uplatneniu námietky tejto okolnosti v odvolacom konaní najvyšší súd v dovolacom konaní v rozpore s touto skutočnosťou nesprávne aplikoval § 371 ods. 4 Trestného poriadku.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 TdoV 11/2017

17. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmavať spoločne (I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

18. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby ten orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

19. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritóme rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

20. Jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

21. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009)].

22. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu v napadnutom konaní ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 20. augusta 2021, t. j. v čase, keď v predmetnej trestnej veci bolo označené konanie právoplatne skončené [§ 184 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku] vydaním uznesenia zo 17. mája 2021 (doručené obhajcovi sťažovateľa 22. júna 2021). Takto možno dospieť k záveru, že už k namietanému porušovaniu v ústavnej sťažnosti označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 2 TdoV 11/2017 nemohlo v čase podania ústavnej sťažnosti dochádzať.

23. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK-1T/10/2012 a jeho rozsudkom z 28. mája 2013

24. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

25. Vo vzťahu k označenému prvostupňovému rozsudku špecializovaného trestného súdu a jeho postupu, ktorý vydaniu rozhodnutia predchádzal disponoval sťažovateľ riadnym opravným prostriedkom – odvolaním, ktoré aj využil. V odvolacom konaní bol najvyšší súd nielen oprávnený ale aj povinný poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa v prípade jeho zistenia, že súd prvého stupňa do týchto neprípustne zasiahol. Existencia opravného konania pred najvyšším súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom prvostupňovom rozsudku, keďže odvolanie v danom prípade predstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu (I. ÚS 483/2020).

26. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1T/10/2012 z 28. mája 2013 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 TdoV 11/2017 a jeho uznesením zo 17. mája 2021

27. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou pripomína, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové

a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

28. Sťažovateľ v dovolaní proti rozhodnutiam prvostupňového a druhostupňového súdu uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

29. Námietka sťažovateľa smeruje k tomu, že najvyšší súd jeho dovolanie odmietol, aplikujúc § 371 ods. 4 Trestného poriadku, ktoré upravuje, že (dovolacie) dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

30. Najvyšší (ako dovolací) súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia prisvedčil tvrdeniu, že svedok [REDAKOVANÉ] nebol a ani nemohol byť agentom v zmysle § 117 Trestného poriadku s ohľadom na § 10 ods. (vtedy) 20 (neskôr 19) Trestného poriadku, ako aj s ohľadom na nutnosť ustanovovať agentov (okrem výnimiek, ktoré sa na daný prípad nevzťahujú) výlučne z príslušníkov Policajného zboru. Dovolací súd tiež uviedol, že obchádzanie zákonných ustanovení nie je ospravedliteľné objektívnou nemožnosťou infiltrácie do zločineckej skupiny, a to ani pre krátkosť času pred plánovaným spáchaním skutku. K neprípustnosti využívania oznamovateľov trestného činu na odhalovanie trestnej činnosti najvyšší súd poznamenal, že sa k tejto problematike vyjadril vo viacerých rozhodnutiach vrátane uznesenia č. k. 2 To 15/2015 z 25. októbra 2016 uverejneného v Zbierke pod č. 2/2017.

31. Pre rozhodnutie v predmetnej veci však za podstatné dovolací súd považoval to, či okolnosť uplatnená v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku bola dovolaťovi (teda aj sťažovateľovi) známa v pôvodnom konaní a namietal ju najneskôr pred odvolacím súdom. V opačnom prípade v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku tento dôvod dovolania nebolo možné použiť.

32. Najvyšší súd po preštudovaní celého spisového materiálu zistil, že obvinení (vrátane sťažovateľa) počas konania vo vzťahu k chránenému svedkovi [REDAKOVANÉ] spochybňovali jeho vierohodnosť pre kriminálnu minulosť, posudzovali jeho výpovede s inými dôkazmi a namietali zinscenovanie skutku svedkom na základe pokynov polície (tzv. policajnú provokáciu). Obvinení (medzi nimi aj sťažovateľ) teda nenapádali použiteľnosť výpovedí chráneného svedka [REDAKOVANÉ] po 23. marci 2011 alebo záznamov z priestorového odposluchu. Dovolací súd zhodnotil, že jedine obhajca [REDAKOVANÉ] (obhajca sťažovateľa a obžalovaného [REDAKOVANÉ]) v odvolaní žiadal, aby odvolací súd vyhodnotil výpovede [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] okrem iného ako nezákonne získané z dôvodu, že svedok dostal ochranu v podobe dočasne odloženého vznesenia obvinenia, ktorá mu zo zákona neprináležala, t. j. namietal nezákonnosť dôkazov iba z dôvodu postavenia svedka ako „kajúcnika“. Nepoužiteľnosť dôkazov pre postup svedka ako ne/agenta podľa zistenia dovolacieho súdu nenamietal a takúto námietku nebolo možné vyvodiť ani z obsahu odvolania. Rovnako pri vykonávaní týchto dôkazov

na hlavnom pojednávaní obvinení a ich obhajcovia k nim nemali pripomienky. Žiadali prehrať celý zvukový záznam a ich žiadosti bolo vyhovené. Nikto z obvinených však nenamietal nezákonnosť odposluchov (takto nebolo možné podľa konajúceho súdu klasifikovať ani námietku obvineného [REDAKOVANÉ] v doplnení odvolania, pretože tento sa zameral iba na nedostatky odposluchu, jeho prepisu a konštatovanie, že chránený svedok [REDAKOVANÉ] nemohol manipulovať s odposluchom, pretože nebol zamestnancom polície alebo agentom). Najvyšší súd poznamenal, že naopak, obhajoba na hlavnom pojednávaní odstraňovala rozpory vo výpovediach chráneného svedka [REDAKOVANÉ] čítaním častí zápisníc z výsluchov uskutočnených po uvedenom dátume a (v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj pred odvolacím súdom) obsahom zachytených rozhovorov z priestorového odposluchu argumentovala pri preukazovaní neviny obvinených a organizovaní priebehu deja zo strany polície.

33. Najvyšší súd poukázal aj na skutočnosť, že obžalovaní v tejto trestnej veci argumentovali rozhodnutiami v obdobných veciach, ktoré pritom boli vydané a zverejnené v čase pred rozhodovaním odvolacieho súdu o odvolaniach obvinených a napriek tomu obvinení námietky obdobného charakteru v odvolaniach neprezentovali, ale zamerali sa iba na hodnotenie dôkazov, nedôveryhodnosť svedkov a ich snahu získať výhody spoluprácou s orgánmi činnými v trestnom konaní.

34. Nad rámec dovolací súd uviedol, že súdy nižšieho stupňa vychádzali pri uznaní viny obvinených v skutku v bode 10 rozsudku aj z ďalších dôkazov, nielen výpovedí chráneného svedka [REDAKOVANÉ] alebo záznamov z priestorového odposluchu (súdy mali preukázanú vinu aj výpovedami iných svedkov, záznamami z odpočúvania telekomunikačnej prevádzky, kamerovými záznamami a vecnými dôkazmi). Súčasne pripomenul, že z uznesenia najvyššieho súdu č. k. 2 To 15/2015 z 25. októbra 2016 *a contrario* vyplýva použiteľnosť výpovede svedka ne/agenta ku skutočnostiam, ktoré nastali pred dňom oznámenia páchania trestného činu. To znamená, že by boli okrem záznamov telekomunikačnej prevádzky a výpovedí iných svedkov použiteľné aj výpovede chráneného svedka [REDAKOVANÉ] uskutočnené po 23. marci 2011, avšak iba v časti skutočností, ktoré nastali pred týmto dátumom.

35. Ústavný súd v súvislosti s posúdením sťažovateľom uplatnenej argumentácie uvádza, že v rovnakej veci pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým istým napadnutým uznesením najvyššieho súdu č. k. 2 TdoV 11/2017 zo 17. mája 2021 už rozhodoval v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 569/2021 o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], ktorý bol rovnako v označenej trestnej veci stíhaný a odsúdený, o ktorej v jej identickej časti (rovnakých námietok) ústavný súd uznesením z 2. decembra 2021 rozhodol tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd pritom nezistil skutočnosti, ktoré by ho primáli od záverov svojho rozhodnutia z 2. decembra 2021 sa v aktuálnej veci odkloniť.

36. V odôvodnení rozhodnutia z 2. decembra 2021 o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ] ústavný súd prisvedčil správnosti argumentácie dovolacieho súdu o nemožnosti prihliadnuť na argumentáciu sťažovateľa, keď tento v podanom odvolaní doslovne nenamietal chybný postup polície formuláciou o nepoužiteľnosti dôkazov v dôsledku postupu svedka [REDAKOVANÉ] ako ne/agenta, ale formuláciou, že svedok [REDAKOVANÉ] *de facto* úlohu agenta plnil.

37. Z pohľadu ústavného súdu (v konaní pod sp. zn. II. ÚS 569/2021) sa ako mimoriadne presvedčivý javil argument najvyššieho ako dovolacieho súdu poukazujúci na skutočnosť, že sťažovateľ ([REDAKOVANÉ]) vykonanie dokazovania prehratím priestorových odposluchov získaných

s pomocou technického zariadenia umiestneného na tele svedka [REDAKOVANÉ] v rámci hlavného pojednávania nijako nenamietal, teda vykonaniu týchto dôkazov sa vôbec v aktuálnom čase aktívne nebránil. Postup, v dôsledku ktorého obhajoba (vedomá si nezákonnosti získaných odposluchov a ich krajne nepriaznivého obsahu z hľadiska obhajoby sťažovateľa) proti prehratiu odposluchov (vykonaniu dôkazov) nenamieta a umožní tým, aby súd získal plnú vedomosť o obsahu nezákonných odposluchov, ktoré svojím obsahom sú vo vzťahu voči sťažovateľovi usvedčujúce, sa javil ako nanajvyšš prekvapujúci.

38. S prihliadnutím na tieto okolnosti ústavný súd v konaní pod sp. zn. II. ÚS 569/2021 ústavnú sťažnosť v dotknutej časti [REDAKOVANÉ] odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

39. Tieto závery prijaté ústavným súdom v uznesení č. k. II. ÚS 569/2021 z 2. decembra 2021 sú v rovnakom rozsahu aplikovateľné aj na aktuálnu vec sťažovateľa, ktorý sa v konaní pred všeobecnými súdmi nepostupoval oproti obžalovanému [REDAKOVANÉ] inak. Pramení to aj z toho, že tak [REDAKOVANÉ], ako aj sťažovateľa v relevantnom čase obhajoval v ich trestnej veci ten istý obhajca ([REDAKOVANÉ]), ktorý sporné námietky v ich mene vznášal.

40. Podľa názoru ústavného súdu je zjavné, že najvyššiemu súdu ako súdu dovolaciemu nemožno z hľadiska dodržania ustanovení procesnoprávneho predpisu, ktorým sa trestné konanie riadilo, t. j. Trestného poriadku, nič vytknúť. Najvyšší súd zisťoval, či v konaní pred špecializovaným trestným súdom alebo najneskôr pred odvolacím súdom sťažovateľ uplatnil námietku nezákonného vykonania dôkazu, a po zistení, že sa tak nestalo, použijúc § 317 ods. 4 Trestného poriadku jeho dovolanie v odmietol. Z právnej úpravy týkajúcej sa preskúmavanej veci jednoznačne vyplýva, že sťažovateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nebolo možné použiť, keďže nezákonnosť vykonania dôkazu nenamietal najneskôr v odvolacom konaní, pritom z ničoho nevyplýva (a sťažovateľ to ani netvrdí), že by mu táto okolnosť nebola známa už v pôvodnom konaní.

41. Pri interpretácii ani aplikácii príslušných ustanovení Trestného poriadku dovolacím súdom ústavný súd nezistil žiadnu jeho svojvoľu. Práve naopak, výklad a použitie tejto úpravy sledovalo jej zmysel a účel. Ústavný súd nepovažuje za arbitrárne či nedostatočné ani odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v súvislosti so zisteniami relevantných skutočností a ich hodnotením najvyšším súdom vo vzťahu k otázke riadneho uplatnenia námietky nezákonnosti dôkazov pred prvostupňovým a odvolacím súdom. V tejto časti je odôvodnenie dovolacieho súdu presvedčivé, opreté o konkrétne skutkové zistenia plynúce zo správania sa obžalovaných (vrátane sťažovateľa) a ich obhajcov v danej trestnej veci a z ich jednotlivých podaní. Ústavný súd ho preto hodnotí ako ústavne konformné.

42. Ako už bolo spomenuté, o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

43. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva podľa čl.17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru a označeným postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 TdoV 11/2017 a jeho uznesením zo 17. mája 2021, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

44. Rovnako ústavný súd nezistil žiaden kauzálny nexus medzi namietaným porušením označených práv a tvrdeným nesprávnym pridelením veci náhradnému členovi senátu najvyššieho súdu [REDAKOVANÉ] ako sudcovi spravodajcovi. Ako sám sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, „*po zistení tohto pochybenia*“ bola vec následne pridelená predsedovi senátu [REDAKOVANÉ], ktorého zákonnosť ako sudcu spravodajcu sťažovateľ nijakým spôsobom nenamietal. Za tejto situácie, keď došlo k zhojeniu prípadného nesprávneho postupu pri pridelení veci sudcovi spravodajcovi, ústavný súd nevzhladol žiaden dôvod vstupovať svojou ingerenciou do tohto postupu najvyššieho súdu. Aj v tejto časti je teda ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.4. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho ako odvolacieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 To 7/2013 a jeho rozsudkom z 13. mája 2014

45. Pokiaľ išlo o námietku porušenia základného práva byť pozbavený osobnej slobody z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho ako odvolacieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 To 7/2013 a jeho rozsudkom z 13. mája 2014, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ túto námietku vyčerpal v podstate iba tvrdením, že bolo zákonnou povinnosťou všetkých súdov v prvom rade posúdiť zákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktorý predchádzal ich rozhodovaniu a tým aj posúdiť zákonnosť postavenia [REDAKOVANÉ] ako svedka a zákonnosť jeho výpovedí a odposluchov získaných umiestnením odpočúvacieho zariadenia na jeho tele, čo odvolací súd neurobil.

46. Uvedená námietka napriek istej modifikácii jej formulácie zjavne spadá pod dovolací dôvod [§ 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku], ktorý v rámci mimoriadneho opravného prostriedku sťažovateľ využil, avšak z dôvodov na jeho strane k vyhovaniu požiadavky sledovanej podaním dovolania nemohlo dôjsť tak, ako to vyplýva z odôvodnenia pod bodom III.3. odôvodnenia tohto rozhodnutia. Je však nesporné, že právomoci ústavného súdu o tejto otázke predchádza právomoc dovolacieho súdu.

47. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje na svoju judikatúru (pozri napr. III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 425/2018, II. ÚS 476/2020), z ktorej vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenou uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, potom ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc. Tento názor vychádza z už spomínaného princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy a v ustanovení § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý limituje vzťah ústavného súdu ku všeobecným súdom.

48. Sťažovateľ jedine svojím zapríčinením eliminoval prípadnú možnosť poskytnúť ochranu jeho základným právam k tomu povolaným orgánom verejnej moci (všeobecným súdom), keď v rámci prebiehajúceho trestného konania na súde prvého stupňa a ani v rámci odvolacieho konania riadne neuplatnil adekvátny postup spôsobilý zvrátiť pre neho nepriaznivý stav, využijúc pritom jemu dostupné procesné prostriedky trestného práva. Zmaril tak možnosť domáhať sa riadnym zákonom predpísaným spôsobom ochrany svojich základných práv aj na dovolacom súde a napokon aj na ústavnom súde prostredníctvom ústavnej sťažnosti. Inak povedané, sťažovateľ argumentáciu, ktorú predniesol pred ústavným súdom, mohol a mal predniesť už v konaní pred prvostupňovým alebo odvolacím súdom, a dať tak priestor nielen týmto súdom, ale aj dovolaciemu reagovať na jeho námietky, a v prípade uznania opodstatnenosti ktorých následne zjednať nápravu. Napriek presvedčeniu sťažovateľa, že tak mali všeobecné súdy postupovať „*ex officio*“, v záujme úspešnosti následnej ochrany svojich základných práv bolo namieste svoju obranu explicitne uplatniť.

49. Z tohto dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

50. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, ku ktorému v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 26. januára 2022

Miloš Maďar
predseda senátu